

sense necessitat d'escriptura, va reblar el president Marí, però sense la plenitud de l'escriptura no hi pot haver plenitud col·lectiva, nacional. D'aquí la importància de l'acord ortogràfic que Fabra i l'Institut van propiciar fa cent anys i que ara commemorem.

Tot seguit va inserir en la seva intervenció diverses citacions d'Enric Prat de la Riba, un dels polítics més lúcids i eficients de la història del nostre país, extretes del seu article *Per la llengua catalana*, en què afirmava la necessitat d'un model de llengua literària per a arribar a la plenitud nacional. I també la necessitat que tenia la nostra llengua de recórrer en el temps més breu possible el camí que altres llengües havien pogut fer en condicions normals. No ens va ser gens fàcil de recórrer aquest camí, però no solament les normes ortogràfiques sinó el conjunt de la normativa que Fabra i l'Institut van promulgar entre 1913 i 1932, van ser generalment assumides en els anys trenta del segle passat. I és amb raó que podem afirmar, com deia Carles Riba, que la nostra llengua és indefinidament apta per a qualsevol funció comunicativa pròpia de les societats més avançades.

Isidor Marí va recordar que ja fa un segle Prat de la Riba parlava d'Estat i de plebiscit, expressions que ja no són conceptuals o metafísiques sinó que han esdevingut la condició indispensable per a aconseguir la igualtat i la plenitud de la llengua i la cultura catalanes. Ara ja és urgent que hi hagi un Estat que assumeixi d'una manera inequívoca la consecució d'aquesta igualtat i aquesta plenitud. L'Estat espanyol ha demostrat clarament que no vol ser aquest Estat. És ell mateix, doncs, qui ens indica que no tenim cap altre camí que la construcció d'un Estat propi. És ben possible, va concloure el president Marí, que la formació d'un consens social generalitzat sigui tan difícil, o més, com ho va ser el consens entorn de les normes, però ningú no pot pretendre que renunciem a la igualtat, perquè hi tenim dret, perquè sabem que la podem aconseguir, i perquè mes tard o més d'hora l'aconsegurem.

Albert JANÉ
Institut d'Estudis Catalans

Homenatge al professor Josep Moran (21 de febrer del 2013). — El dijous 21 de febrer del 2013, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, es va fer un acte d'homenatge sorpresa al doctor en filologia catalana Josep Moran i Ocerinjauregui, professor del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, des del 1983 fins a la seva jubilació docent. El professor Moran és membre numerari de l'IEC des del 22 de maig del 1995, i des del 1996 hi dirigeix l'Oficina d'Onomàstica de la Secció Filològica; alhora és codirector de la revista *Llengua & Literatura*, publicació en relació amb la filial Societat Catalana de Llengua i Literatura, amb la junta de la qual constantment es coordina, com a delegat de l'IEC, per a posar-hi en marxa diverses activitats. El primer tast de la seva extensa trajectòria científica, investigadora i divulgadora —puix que els seus escrits publicats són ça i lla, en publicacions ben locals i en d'altres acadèmiques i institucionals de major difusió— va ser presentat a l'acte en forma de llibre, a cura d'Àngels Massip i Joan Anton Rabella: *Josep Moran: de la història de la llengua a l'onomàstica*, PAM amb la col·laboració de la SCLL (Biblioteca Serra d'Or 458, Lingüística). Al llarg de les 89 pàgines d'aquest dens llibre, encapçalat per la «Presentació» dels curadors, s'hi troba una visió docent i humana a «En Moran» d'August Bover i Font; la visió global i els profunds coneixements de la història de la llengua catalana i la gramàtica històrica a «Josep Moran i la gramàtica històrica de Joan Martí i Castell»; en el mateix àmbit i amb la referència dels seus estudis sobretot del substrat lingüístic del català, amb el suport dels àmbits històric i arqueològic —no s'ha d'oblidar que l'homenatjat, a més de filòleg, és graduat en arqueologia hispànica—, des d'aspectes ben concrets i minuciosos, amb una visió humanista, per a resoldre qüestions lingüístiques, «Josep Moran, historiador de la llengua», d'Emili Casanova, qui també recull aspectes dels estudis de l'homenatjat sobre el superstrat, els seus resums de noves pu-

blicacions tant a *L&L* com a *ER*, i l'enfocament seriós i crític de tota mena de bibliografia, noves descobertes, amb seguretat, claredat, exhaustivitat i detall. «Els substrats paleohispànics a l'obra de Josep Moran», d'Ignasi-Xavier Adiego i Javier Velaza, analitzen la lingüística historicocomparativa del professor Moran, amb la referència del *Col·loqui sobre el substrat lingüístic del català*, el qual organitzà el 1985 en l'aleshores Secció de Llengua i Literatura de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, ara SCLL, amb participació d'arqueòlegs, historiadors i lingüistes. No cal oblidar que, en el mateix sentit, el professor Velaza ha organitzat i ha publicat a través de l'IEC els textos d'unes jornades sobre la llengua ibera i d'altres fa uns anys, conferències pronunciades a l'Aula Magna de la UB. En l'àmbit més erudit, Philip D. Rasico, a «Josep Moran i l'edició de textos catalans antics», hi analitza les diverses edicions de textos que ha realitzat, així com indica els savis parlaments del professor Moran en diversos viatges conjunts, tal com fa el Dr. Bover al seu escrit, com sia que l'homenatjat és un excursionista que, igual que Jacint Verdaguer, Antoni M. Alcover, Francesc de Borja Moll i Joan Coromines, els ha seguit els passos resseguint en viu la geografia de parla catalana. El curador Joan Anton Rabella, a «L'onomàstica i l'Oficina d'Onomàstica», recorda els *Estudis d'onomàstica catalana*, de 1985, i com des que el professor Moran, amb el seu discurs programàtic de 16 de setembre de 1996, *Consideracions sobre l'onomàstica*, dirigeix l'Oficina d'Onomàstica, la qual promou i orienta diverses publicacions d'investigadors d'àmbits local, comarcal i supracomarcal, i, sobretot, ha dut a terme el *Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya* (1a ed.: setembre 2003; 2a ed.: 2009), coed. Generalitat de Catalunya-IEC amb la col·laboració de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. Des del 2001 el professor és vicepresident de la Comissió de Toponímia de Catalunya i assessor toponímic de l'Autoritat del Transport Metropolità de Barcelona. Amb «L'aportació de Josep Moran en l'estudi de la toponímia del Pla de Barcelona i del Pla del Llobregat», Mar Batlle recorda els coneixements d'arqueologia del professor Moran i els seus contactes amb arqueòlegs, historiadors, geògrafs, i alhora esmenta el seu constant repte de denunciar el silenci, la pèrdua o tergiversació de topònims per part de tota mena de persones i institucions oficials o de tot tipus en diverses publicacions. El llibre presentat a l'acte es clou amb una *Bibliografia de Josep Moran*, que no pretén ser exhaustiva, amb 176 entrades, agrupades en *Articles en publicacions periòdiques*, *Articles en llibres i miscel·lànies*, *Llibres*, *Pròlegs* i deixa per al futur la relació de la munió de *Ressenyes i cartes als diaris* que constantment fa l'homenatjat, amb ironia i molts cops de denúncia.

D'altra banda, cal recordar que, en l'àmbit de l'onomàstica, el setembre del 2011, pocs mesos abans de la seva jubilació docent, el professor Moran va impulsar el 25è Congrés Internacional de la Societat d'Onomàstica —ICOS—, per primer cop celebrat a Barcelona, a la UB, amb centenars de participants de diferents llocs del planeta, cosa que demostra la seva voluntat de continuar la seva trajectòria investigadora.

Per últim, posteriorment, el 13 de maig del 2013, s'ha d'esmentar que se li va fer un altre homenatge a la Universitat de Barcelona, per part de la Facultat de Filosofia i Lletres, a l'antiga capella, amb la col·laboració de professorat de diversos departaments i amb força assistència de col·legues, amics i deixebles.

Sergi GASCÓN URÍS

Homenatge de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la Universitat de València a Josep Giner (1 de març de 2012). — L'any 2012 se celebrava el centenari del naixement de Josep Giner i Marco (València, 1912-1997), un dels millors filòlegs valencians que més silencis ha rebut però que més influència va exercir sobre els grans de la Filologia catalana, com és el cas de Joan Coromines. Giner ha sigut la veu valenciana dins la llengua compartida, una veu crítica (fins i tot amb el mestre Fabra), però solvent, rigorosa i plena de seny.